

instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)
Judecător: C. Vîrlan
instanța de apel: Curtea de apel Chișinău
Judecători: A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu

DECIZIE

4 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecător
Judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Iuliana Oprea

examinând recursul declarat de Igor Șevciuc

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Cleșenco împotriva lui Igor Șevciuc cu privire la încasarea datoriei, rezilierea contractului de locațiune și evacuarea din imobil,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 4 octombrie 2017, prin care s-a respins cererea lui Igor Șevciuc privind repunerea în termen a apelului și s-a restituit cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 1 august 2016, Tatiana Cleșenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Șevciuc cu privire la încasarea datoriei, rezilierea contractului de locațiune și evacuarea din imobil.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că conform contractului de locațiune din 1 iulie 2015, înregistrat la Inspectoratul Fiscal de Stat Chișinău filiala Rîșcani, a transmis cu drept de folosință lui Igor Șevciuc apartamentul XXXXX.

Sușține reclamanta că în baza contractului enunțat, pîrîtul urma să achite plata pentru chirie în sumă de 400 euro/lunar.

Relatează reclamanta că pîrîtul se eschivează de la plata chiriei, astfel începînd cu 1 iulie 2015 – 1 august 2016 a acumulat o datorie în sumă de 2500 euro și 8000 pentru serviciile comunale.

Solicită Tatiana Cleșcenco încasarea din contul lui Igor Șevciuc în beneficiul său a datoriei în sumă de 5200 euro și 8000 lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 lei și taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 2900 lei, rezilierea contractului de locațiune din 1 iulie 2015 a apartamentului XXXXX și a locului de parcare cu același număr din XXXXX încheiat între Hîncu Ion și Igor Șevciuc înregistrat la Inspectoratul Fiscal de stat filiala Rîșcani mun. Chișinău, evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ a lui Igor Șevciuc din apartamentul nr. XXXXX și locul de parcare cu același număr din XXXXX.

Conform procesului-verbal al ședinței instanței de judecată, reprezentantul reclamantului a menționat că începînd cu 1 iulie 2015, pîrîtul nu achită plata pentru chirie acumulînd o datoriei în sumă de 8800 euro (f.d. 45).

Solicită Tatiana Cleșcenco încasarea din contul lui Igor Șevciuc în beneficiul său a datoriei în sumă de 8800 euro, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 lei și taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 2900 lei, rezilierea contractului de locațiune din 1 iulie 2015 a apartamentului XXXXX și a locului de parcare cu același număr din XXXXX încheiat între Hîncu Ion și Igor Șevciuc înregistrat la Inspectoratul Fiscal de stat filiala Rîșcani mun. Chișinău, evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ a lui Igor Șevciuc din apartamentul XXXXX și locul de parcare cu același număr din XXXXX.

Prin hotărîrea Judecătoriai Chișinău (sediul Rîșcani) din 11 aprilie 2017, s-a admis acțiunea, s-a încasat din contul lui Igor Șevciuc în beneficiul Tatiane Cleșcenco datoria în sumă de 8800 euro sau echivalentul lor în lei conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei, taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 2900 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 lei. S-a dispus rezilierea contractului de locațiune din 1 iulie 2015 a apartamentului XXXXX și a locului de parcare cu același număr din XXXXX încheiat între Hîncu Ion și Igor Șevciuc înregistrat la Inspectoratul Fiscal de stat filiala Rîșcani mun. Chișinău, s-a evacuat fără acordarea altui spațiu locativ Igor Șevciuc din apartamentul XXXXX din XXXXX și locul de parcare cu același număr din XXXXX (f.d. 51-54).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 4 octombrie 2017, s-a respins cererea apelantului Igor Șevciuc privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal (f.d. 75-78).

La 11 octombrie 2017, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copii încheierii adoptate (f.d. 79).

La 30 noiembrie 2017, Igor Șevciuc a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 4 octombrie 2017, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii cu emiterea unei noi decizii sub formă de încheiere privind repunerea în

termenul de declarare a apelului cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea cererii de apel.

În motivarea recursului, Igor Șevciuc a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o neîntemeiată și pasibilă casării.

Recurentul a susținut că nu a cunoscut despre pronunțarea hotărîrii primei instanțe. La 8 iunie 2017, executorul judecătoresc i-a comunicat despre intentarea unei proceduri de executare în baza hotărîrii Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani din 11 aprilie 2017.

Specifică recurentul că executorul judecătoresc nu i-a înmînat copia hotărîrii, iar din acest motiv a depus cerere în adresa Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, prin care a solicitat eliberarea hotărîrii.

Astfel recurentul menționează că Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani i-a eliberat copia hotărîrii la 19 iunie 2017.

Recurentul relatează că prima ședință de judecată la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani a fost fixată pentru 29 noiembrie 2016. Următoarea ședință de judecată a fost fixată pentru 28 martie 2017, iar în rezultatul cererii sale ședința de judecată a fost amînată pentru 10 aprilie 2017.

Indică recurentul că dispozitivul hotărîrii primei instanțe a fost pronunțată la 11 aprilie 2017, iar el nu a fost informat despre această ședință de judecată.

Consideră recurentul că adoptarea hotărîrii în absența unei dintre părți reprezintă o încălcare a principiului contradictorialității, egalității și disponibilității părților în drepturi.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Igor Șevciuc în termen din următoarele motive.

În procedura de filtru, instanța de recurs a reținut că încheierea instanței de apel din 4 octombrie 2017 a fost expediată în adresa părților la 11 octombrie 2017 (f. d. 79), însă conform recursului declarat, recurentul indică că a recepționat copia încheierii instanței de apel la 30 noiembrie 2017. Completul reține că la materialele cauzei nu există dovada recepționării efective a acesteia de către participanții la proces. În lipsa unor înscrisuri pertinente, instanța de recurs nu a putut stabili cu precizie momentul, când a fost comunicată încheierea motivată a instanței de apel.

Astfel, în atare situație și pentru a nu admite o ingerință disproportională în dreptul de acces liber la justiție, instanța de recurs consideră că recursul declarat de Igor Șevciuc este depus în termenul prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de apel Chișinău, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 9 al. (1) Cod de procedură civilă, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sunt stabilite de prezentul cod și de alte legi.

Astfel, materialele cauzei atestă că, la 1 august 2016, Tatiana Cleșcenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Șevciuc cu privire la încasarea datoriei, rezilierea contractului de locațiune și evacuarea din imobil.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanță prin hotărârea din 11 aprilie 2017 a admis acțiunea integral (f.d. 51-54).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 28 iunie 2017, Igor Șevciuc a depus cerere de apel și a solicitat repunerea în termen a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii (f.d. 55-56).

Urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 4 octombrie 2017, s-a respins cererea apelantului Igor Șevciuc privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal.

Instanța de recurs consideră justificate concluziile instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Igor Șevciuc în afara termenului legal și refuzul repunerii în termen a apelului.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, norma citată prevede expres momentul începerii curgerii termenului de declarare a apelului – data pronunțării dispozitivului hotărârii.

La caz, data limită de depunere a apelului a fost 11 mai 2017, însă cererea de apel a fost depusă abia la 28 iunie 2017, adică peste termenul de 30 zile, prevăzut de art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, cu solicitarea de repunere în termen, însă fără a anexa probe ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură în termen.

Art. 110 al Cod de procedură civilă, statuează că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 362 alin. (3) al Codului de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Articolul 116 alin. (1) Cod de procedură civilă stipulează că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probe ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie depuse documentele respective etc).

Colegiul reține că în cererea de apel depusă împotriva hotărârii primei instanțe, Igor Șevciuc a solicitat repunerea în termen de declarare a apelului, invocând că a luat cunoștință de hotărârea contestată la 19 iunie 2017.

În contextul dat, Colegiul notează că Igor Șevciuc a fost prezent la ședința instanței de judecată din 29 noiembrie 2016, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată, unde a solicitat amânarea examinării cauzei pentru a lua cunoștință cu materialele pricinii (f.d. 32).

Astfel, ca rezultat, procesul de judecată a fost amânat pentru 28 martie 2017, iar Igor Șevciuc la 28 martie 2017 a depus cerere de amânare a examinării cauzei, deoarece este antrenat într-un alt proces de judecată (f.d. 34)

În consecință, instanța de recurs menționează că recurentul-pârât cunoscând de examinarea prezentei cauze, a beneficiat de posibilitate reală să se intereseze despre derularea procedurii judecătorești și să obțină o copie a hotărârii adoptate în litigiul dat, și prin urmare să conteste cu apel hotărârea în termenul prevăzut de lege în acest sens. Or, acesta nu a invocat survenirea unor circumstanțe justificate, din cauza cărora ar fi fost în imposibilitate să cunoască despre hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 11 aprilie 2017.

În atare circumstanțe, Colegiul conchide că nu poate fi invocată neînștiințarea recurentului despre examinarea cauzei în prima instanță, or Igor Șevciuc a cunoscut despre prezentul proces de judecată, iar conform art. 102 alin. (4¹) din Codul de

procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

În astfel de circumstanțe, instanța decelează că acțiunile lui Igor Șevciuc nu constituie decât o ignorare a acestuia de a-și respecta drepturile și obligațiile procedurale, în condițiile când art. 56 alin.(3) și art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, obligă părțile de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Colegiul notează recurentul nu a confirmat prin probe imposibilitatea de a contesta în termen hotărârea primei instanțe, iar supozițiile invocate de acesta întru justificarea omiterii termenului de contestare sunt neîntemeiate.

Instanța de recurs menționează că, la depunerea cererii de apel Igor Șevciuc a solicitat repunerea în termen, însă nu a prezentat probe, care ar dovedi imposibilitatea acestuia de a îndeplini actul de procedură în termen. Or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Din această perspectivă, Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurentului că a cunoscut despre hotărârea primei instanțe la 19 iunie 2017, or conform scrisorii de însoțire se confirmă faptul că la 13 aprilie 2017 prima instanță a expediat în adresa recurentului copia hotărârii pronunțate. Mai mult materialele cauzei confirmă faptul că Igor Șevciuc a cunoscut despre examinarea cauzei și trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță. Contrar celor menționate, apelantul nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen.

În consecință, Colegiul reiterează că instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea lui Igor Șevciuc privind repunerea în termenul de declarare a apelului și restituirea cererii de apel ca fiind depus în afara termenului legal.

Soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, în condițiile când părțile au obligația de a-și exercita drepturilor procedurale cu bună credință și în termen. Or, în conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Prin urmare, Colegiul consideră că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de apelant/recurent a drepturilor sale procedurale și

eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Din considerentele enunțate și având în vedere faptul că încheierea privind respingerea cererii lui Igor Șevciuc de repunere în termenul de declarare a apelului și restituirea cererii de apel ca fiind depusă cu încălcarea termenului legal, este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Igor Șevciuc, cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 4 octombrie 2017.

În conformitate cu art. 428, art. 427 lit. a) din Codul de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Igor Șevciuc.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 4 octombrie 2017, la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Cleșcenco împotriva lui Igor Șevciuc cu privire la încasarea datoriei, rezilierea contractului de locațiune și evacuarea din imobil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Iuliana Oprea